

Trinity College Dublin

Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath

The University of Dublin

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje u Irskoj i Ašter – Okvir programa PVO

Beograd, Srbija

23. Maj 2017

Nóirín Hayes
School of Education
Trinity College Dublin

noirin.hayes@tcd.ie

Uvod

Lično predstavljanje

Kratak pregled predškolskog obrazovanja u Irskoj

Razvoj Okvira programa PVO - Aštera

Implementacija Aštera

Smernice za budućnost

Lično predstavljanje

Razvojni psiholog [BA MEd PhD]

Teorijski kontekst – Bioekološki model razvoja
[Bronfenbrenner & Morris, 2006]

Usmerenost na prava deteta u radu

Član Nacionalnog saveta za kurikulum i procenu [NCCA]
[2012 – 2016]

Predškolsko vaspitanje i obrazovanje u Irskoj

Složenost i dinamika:

‘Proteklih 20 godina razvoj politika u oblasti predškolskog obrazovanja u Irskoj može se okarakterisati kao period rapidne promene bez transformacija’ (Wolfe, O’Donoghue-Hynes and Hayes, 2013]

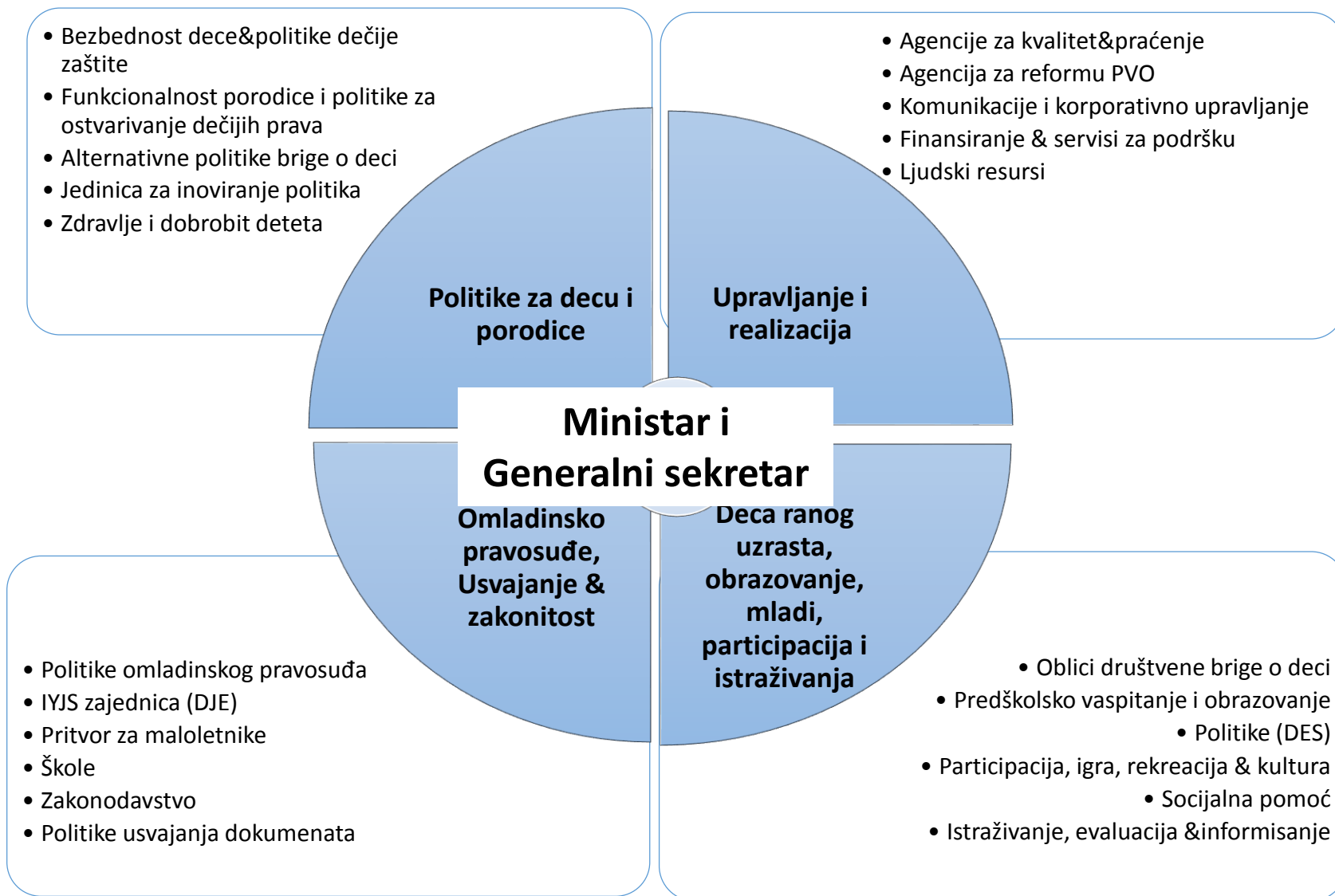
‘Podeljen sistem’:

Odeljenje za decu i omladinu

Odeljenje za obrazovanje i razvoj veština

Odeljenje socijalne zaštite

Odeljenje za decu i omladinu

Odeljenje za obrazovanje i razvoj veština

Jedinica za obrazovne politike na ranom uzrastu:

Zajedno sa Odeljenjem za decu i omladinu, kako bi se osiguralo da se politike za decu ranog uzrasta razvijaju kroz opšti strateški okvir politika za decu.

Odgovorni za:

Implementaciju Síolta - Nacionalnog okvira kvaliteta za predškolsko obrazovanje [kroz NCCA – Ašter-Okvir programa PVO]

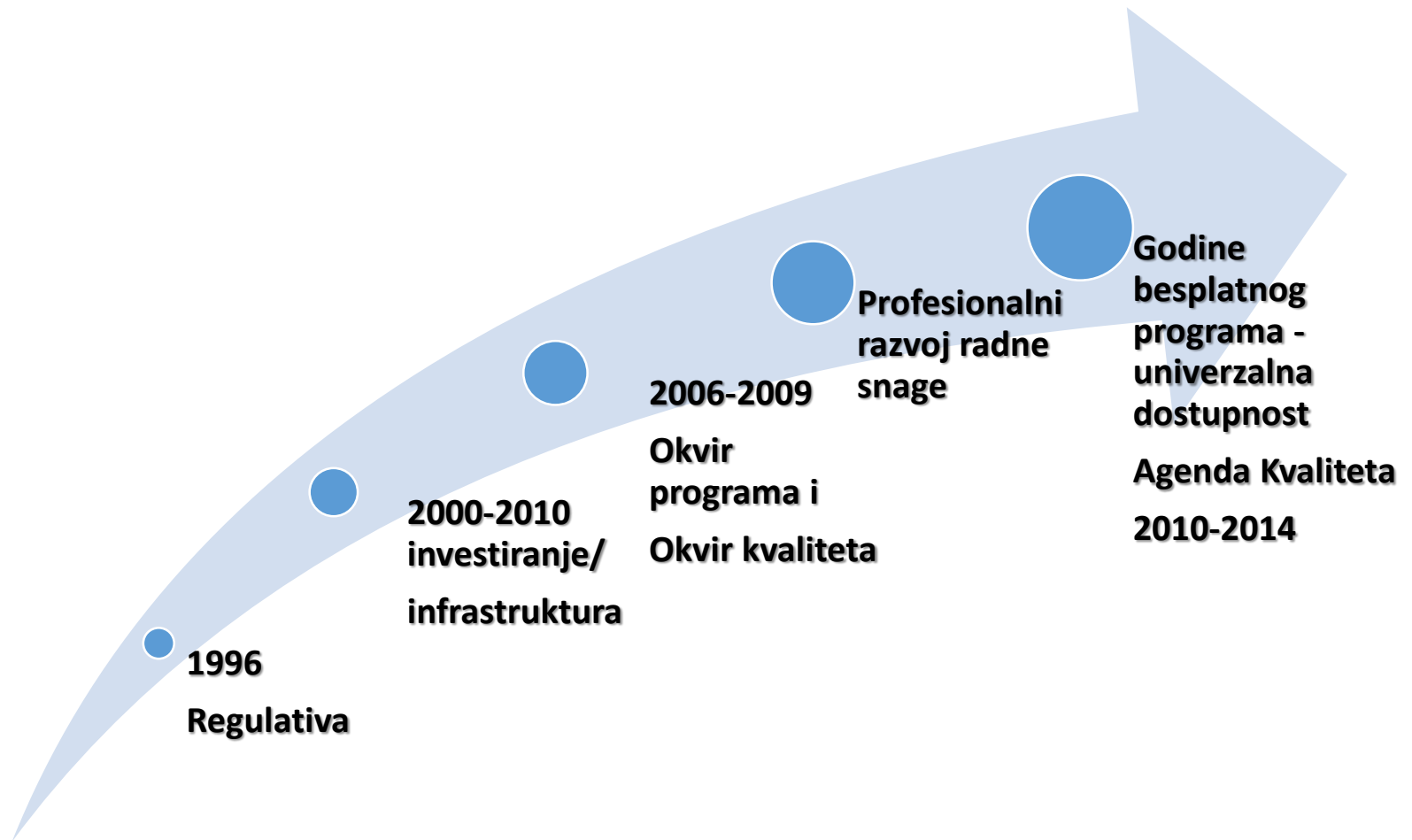
Implementaciju Plana za profesionalni razvoj zaposlenih/radne snage u predškolskom obrazovanju (ECCE)

Ciljane intervencije na ranom uzrastu za dece sa smetnjama, uključujući i Program Early Start i projekat Rutland Street

Savetodavna podrška za razvoj politika i zastupanje u okviru nacionalnih i međunarodnih inicijativa u oblasti predškolskog obrazovanja.

Razvoj predškolskog obrazovanja u Irskoj

Ref: Rogers, M. Better Start Presentation

Neki podaci za 2015/2016

Okolnosti:

4,377 vrtića za decu ranog uzrasta postoji u Irskoj

Pohađanje:

Procenjuje se da **171,200** dece pohađa vrtiće u Irskoj

Godine besplatnog programa: Broj dece je porastao za 16% u periodu između 2014/2015 i 2015/2016.

Cena koštanja:

Prosečna cena celodnevnog programa je 167.03 € nedeljno. Prosečna cena kraćeg programa je 99.18 € nedeljno

Osoblje:

Procenjuje se da **25,700** zaposlenih radi u predškolskog obrazovanja u Irskoj, od kojih je polovina zaposlena sa nepunim radnim vremenom

Ašter – Okvir programa predškolskog obrazovanja

Istorija *Aštera* [Putovanje]

- ◆ Zakon o obrazovanju 1998
- ◆ Bela knjiga o ranom detinjstvu - Spremni za učenje [1999]
- ◆ 2000 – 2009: faza planiranja i razvoja *Aštera* - Nacionalni savet za nastavni plan i praćenje kvaliteta [NCCA]
- ◆ 2004 –Konsultativni dokument: Ka okviru za rano učenje/učenje u ranom detinjstvu
- ◆ 2005 - Ka okvirima za učenje u ranom detinjstvu- završni izveštaj
- ◆ 2006 – Ustanovljen je NCCA Komitet za rano detinjstvo

Razvoj Aštera

◆ 2007 – Naručena su četiri istraživačka rada

- ◆ Perspektive o obrazovanju i vaspitanju [Hayes, 2007]
- ◆ Razvoj deteta i učenje [French, 2007]
- ◆ Igra kao kontekst za učenje [Kernan.2007]
- ◆ Formativno ocenjivanje u ranom obrazovanju [Dunphy, 2007]

◆ 2007 – Studija *Slika deteta* (A Child Portraiture Study)

Konsultacija sa decom – po 12 dece, konsultacije 1 na 1, deca različitog uzrasta – od beba, preko male dece do predškolaca

U čemu uživaju? Sa kim vole da budu? Na kojim mestima najviše uživaju?

[http://www.ncca.ie/en/Curriculum and Assessment/Early Childhood and Primary Education/Early Childhood Education/](http://www.ncca.ie/en/Curriculum_and_Assessment/Early_Childhood_and_Primary_Education/Early_Childhood_Education/)

Publikacije i njihova struktura

2009 – publikacija *Ašter* – Okvira programa predškolskog obrazovanja

Strukturirana je da sadrži oko *dvanaest [12] principa* koji su grupisani u tri kategorije.

Prva kategorija principa tiče se **dece i njihovog života u ranom detinjstvu**. Ova kategorija sadrži principe koji se tiču vrednovanja dece kao autentičnih građana.

Druga kategorija principa bavi se ***odnosima dece sa drugima*** – značaj koji imaju odnosi između dece i najvažnijih odraslih u njihovim životima.

Poslednja kategorija odnosi se na to ***kako deca uče i kako se razvijaju*** – uključujući širok spektar principa koji se tiču igranja, aktivnog i holističkog učenja i razvoja, pedagogije, komunikacije, timskog rada i smislenih iskustava u okruženju bogatom prilikama za učenje.

Ašter principi

Rano detinjstvo	Kontakt sa drugima	Učenje i razvoj
<ul style="list-style-type: none">▪ Jedinственost svakog deteta▪ Jednakost i različitost▪ Pripadnost zajednici	<ul style="list-style-type: none">▪ Odnosi▪ Uloga odraslog▪ Roditelji i porodice	<ul style="list-style-type: none">▪ Holističko▪ Aktivno▪ Igra; neposredno iskustvo▪ Relevantno i smisleno▪ Komunikacija i jezik▪ Okruženje za učenje

Publikacije i njihove strukture

Četiri teme:

- 1: ***dobrobit*** se odnosi na to kako odrastaju srećna, zdrava i samopouzdana deca;
- 2: ***identitet i pripadnost*** istražuje kako deca formiraju pozitivan identitet i sliku o sebi, pripadnost svetu u kome živi;
- 3: ***komunikacija*** se bavi razumevanjem kako deca sa drugima dele svoja iskustva, osećanja, strahove, ideje i razmišljanja;
- 4: ***istraživanje i razmišljanje*** o tome kako deca prave smislenu vezu između svog i sveta objekata i ljudi oko sebe, kroz igru, interakcije i istraživanja;

Ašter – okvir programa PVO

Struktura

Ciljevi i svrha učenja u *Ašteru*

Ašter identifikuje ciljeve i zadatke učenja [umesto postignuća ili ishode]

Kroz četiri uzajamno povezane teme *Ašter* postaje “ključno sredstvo kojim se deci ranog uzrasta obezbeđuju bogata i raznovrsna iskustva kao podrška razvoju i učenju” [Daly and Forster, 2012, p.103)

Svaka od **četiri [4] teme** ima četiri cilja, ukupno **šesnaest [16] ciljeva**.

Svaki od 16 ciljeva sadrži 6 zadataka učenja, što znači **devedeset i šest [96] zadataka** sa označenim mestima za refleksiju i propitivanje prakse.

Primena *Ašter-a* u praksi

Četiri teme su način da se omogući definisanje značenja ili **'ŠTA'** jeste vaspitno obrazovna praksa.

Četiri vodiča za dobru praksu praktičarima nude primere dobre prakse ili **'KAKO'** da ostvare ciljeve. To su :

- 1: Građenje partnerstva između roditelja i praktičara
- 2: Učenje i razvoj kroz interakcije
- 3: Učenje i razvoj kroz igru
- 4: Podrška učenju i razvoju praćenjem napretka

Sadržaj, oblast i tema

Ašter ne propisuje sadržaje, oblasti i teme.

Umesto toga *Ašter*:

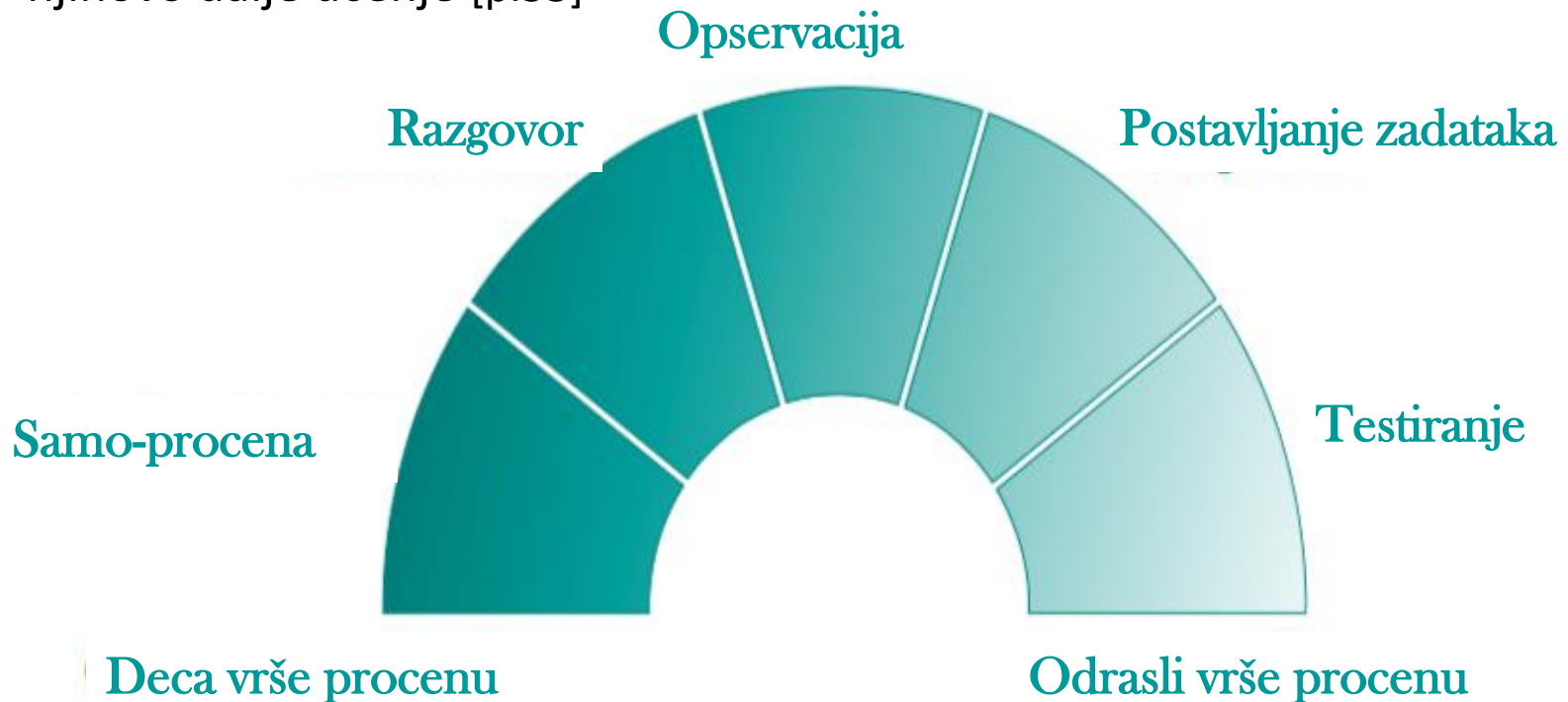
‘Opisuje vrste/oblike i načine učenja (dispozicije, vrednosti i stavove, veštine, znanja i razumevanje) važnih za decu ranog uzrasta’...

Nudi ideje i predloge za negovanje raznih načina učenja...

Upućuje na to kako da se podrži učenje deteta kroz partnerstvo sa roditeljima, interakcije, igru i procenjivanje’
[2009, p.6]

Šta čini procenjivanje – Ašter

Ašter: procenjivanje kao stalni proces sakupljanja podataka, dokumentovanja, reflektovanja i korišćenja informacija za razvijanje bogatih portreta dece kao učenika kako bi se podržalo i unapredilo njihovo dalje učenje' [p.53]

Karakteristike procene - Ašter

Procena	Odrasli
Doprinosi detetovom razvoju	Obezbeđuje povratnu informaciju za dete Omogućava odlučivanje na osnovu iskustava
Uključuje dete	Razgovara sa detetom da bi ga razumeo Omogućava deci da promisle o tome šta su uradila
Ima smisla za decu	Procena kao deo svakodnevice
Uključuje porodicu deteta	Pruža roditelju uvide i predloge Pruža roditeljima priliku da razmenjuju znanja
Koristi mnoge metode	Samo-procena, razgovor, posmatranje, zadaci
Dešava se tokom vremena	Dnevno prikupljanje podataka; dečiji crteži
Veliča širinu i dubinu detetovog učenja	Pruža dokaze o učenju deteta preko dispozicija, veština, znanja i tema

Ašter Siolta Priručnik

Osmišljen je kao praktična podrška Okviru programa [*Ašter*] i Okviru kvaliteta [*Siolta*] i nudi predloge, ideje, načine primene u razvoju takvog kurikuluma koji pomaže svakom detetu da uživa i napreduje u učenju i razvoju.

Priručnik je kreiran kao onlajn podrška i dostupan je na linku:
<http://www.ncca.ie/en/Practice-Guide/About/Introduction/AšterSiolta-Practice-Guide-Introduction.pdf>

Ašter Siolta Priručnik - detalji

Priručnik sadrži resurse koji:

- pomažu praktičaru da kritički reflektuje na svoj program i da utvrdi šta funkcioniše dobro.
- pomažu praktičaru da utvrdi prioritete razvoja i da planira akcije za pozitivnu promenu.

Praktičari ga mogu koristiti za redovno praćenje sopstvenog razvoja i napredovanja, kao pojedici, kao vaspitački par, u mentorskom radu.

Better Start, Nacionalna služba za razvoj kvaliteta u programima za decu ranog uzrasta koristi Priručnik za mentorski rad sa praktičarima.

Obuke, praćenje i podrška

Inicijalni 'ad hoc' pristup implementaciji *Aštera* na nacionalnom nivou [kao posledica ekonomske krize i ograničenih sredstava] obnovio je fokus na implementaciju i obuke osoblja.

Nacionalna Síolta Ašter Inicijativa [NSAI] pokrenuta je ove godine[2017] sa ciljem da se obezbedi centralna podrška i koordinacija implementaciji Síolte i *Aštera* u sektoru predškolskog obrazovanja.

Inicijativa ima dva pravca.

- Prvi se fokusira na Síoltu, uključuje predstavljanje Síolte kroz radionice za podizanje svesti i širenje ovog programa za osiguranje kvaliteta (QAP).
- Drugi pravac se odnosi na *Ašter* i predviđa kreiranje radionica za podršku praktičarima u primeni *Aštera* u svojim vrtićima.

Planovi za *Ašter* u predškolskoj praksi

Nacionalna Síolta Ašter Inicijativa je snažno usmerena na integrisanje *Aštera* i *Síolte*.

68 *Síolta Ašter* mentora je izabrano i učestvuje u brojnim treninzima i seminarima koj se bave specifičnim aspektima prakse kako bi dobili podršku za dalji rad sa praktičarima.

Pilot Projekat 2017-2018:

10 sati *Ašter* trening radionica se upravo pilotira u raznim delovima Irske. Učesnici pohađaju pet dvosatnih radionica i koriste četiri jednosatne posete mentora njihovim vrtićima, tokom šest meseci.

Sledeći koraci

Evaluacija pilotiranih *Ašter* trening radionica

Kontinuirano obnavljanje resursa za *Ašter Siolta* priručnik

Konsolidovanje angažovanih mentora, inspektora i praktičara na lokalnu oko *Ašter-a*.

Jačanje veza sa drugim politikama i inicijativama u oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja sa ciljem da se podrži implementacija *Aštera*.

Trenutni fokus je na razvijanju kvalitetne prakse – otvoren je poziv za razvijanje mernih instrumenata za praćenje kvaliteta [uključujući i fokus na *Ašter*]

Triniti Koledž, Dablin Univerzitet u Dablinu

HVALA 😊

noirin.hayes@tcd.ie

